

“Maak van Erasmus een plicht”

Catherine Zenner en Sofie Van Wemmel

Traditie is belangrijk in het leven, en daarom gingen we naar ondertussen aloude gewoonte op zoek naar twee generaties romanisten om hen te bevragen over carrières, hobby's en andere prangende kwesties. Voor deze editie waren we te gast in Antwerpen, bij Christiane Hozay (promotie 1973) en haar dochter Yannick Devos (promotie 2006). We moesten echter wel een beroep doen op de wondere wereld der techniek aangezien dochter Yannick onlangs met hebben en houden naar Madrid verkaste. Maar er is niets waarop Romaneske geen raad weet, en dus bedienden wij ons van Skype - een programma om gratis via internet te telefoneren - om dit interview te kunnen afnemen. Alsof u (en zij) er zelf bij was!

Yannick en Christiane

Yannick: “Ik heb mijn kandidaturen in Antwerpen gedaan. In de eerste licentie ben ik dan naar Leuven gekomen en het jaar daarna ben ik op Erasmus vertrokken naar Madrid. Het voorbije semester heb ik mijn thesis afgewerkt. Daarna ben ik opnieuw naar Madrid vertrokken, ditmaal om er te werken bij IBM. Door die buitenlandse ervaring is er voor mij een hele nieuwe wereld opengedaan. Wat mijn hobby's betreft: ik kook heel graag. Daarnaast heb ik me altijd enorm in de scouts geëngageerd. Toen ik in Antwerpen studeerde, zat ik ook in het

presidium en in Mistra, de faculteitsraad van Romaanse. In verband met talen gaat mijn interesse uit naar linguïstiek, en zeker niet naar literatuur.”

Christiane: “Ik heb net zoals mijn dochter mijn studies in Antwerpen gestart. Mijn tweede taal was Portugees, en dat vormde een groot probleem toen ik naar Leuven verkaste. Na de kandidaturen hadden wij immers geen andere keuze dan naar Leuven vertrekken, aangezien de licenties in die tijd nog niet in Antwerpen werden aangeboden. Wij die van Antwerpen kwamen, zaten trouwens helemaal niet graag in Leuven. De boodschap was om er zo snel mogelijk weg te geraken, en dat is uiteindelijk dan ook gelukt (*lacht*). Toen ik afstudeerde, ben ik meteen in het onderwijs gestapt. Ondertussen geef ik al 32 jaar Frans in de Sint-Lutgardisschool in Merksem, waar ik ook geëngageerd ben op het niveau van de directieraad. Mijn hobby's zijn tennis en fietsen, ik doe dagelijks mijn 12 kilometer. In de zomer organiseer ik op vrijwillige basis de zomerschool, waarbij we Nederlands geven aan allochtonen. Verder interesseer ik me voor alles wat te maken heeft met diversiteit en cultuur.”

Yannick: “Ik kan daar meteen aan toevoegen dat ik ook niet graag in Leuven zat. Ik ben na mijn kandidaturen als enige naar Leuven vertrokken omdat daar veel meer vakken linguïstiek werden aangeboden, en omdat ik dan voor een jaar op Erasmus kon vertrekken. Ik heb dus maar een jaar in Leuven gezeten en was blij dat ik er weg was. Als je een opleiding ergens begint, kan je ze daar ook beter afmaken.”

Wat ons natuurlijk vooral interesseert, is dat jullie beiden gekozen hebben voor de opleiding Romaanse talen. Yannick, heeft je mama je beïnvloed in het maken van die keuze?

Yannick: “Ik denk wel dat mijn moeder mij beïnvloed heeft. Vooral omdat we thuis ook Frans spreken en omdat mama ook leerkracht Frans is. Aanvankelijk wilde ik ook heel graag in het onderwijs, vooral omdat ik zag hoe geëngageerd mama op dat gebied is. Toen ik klein was speelde ik altijd al schooltje (*lacht*). En omdat ik Frans ook een zeer mooie taal vind, heb ik dan besloten Romaanse talen te gaan studeren. Maar toen puntje bij paaltje kwam bleek het onderwijs toch niets voor mij te zijn, en ik heb mijn aggregaat dan ook niet afgemaakt.”

Zijn jullie blij met de keuze die jullie gemaakt hebben?

Yannick: “Ik ben wel blij dat ik Romaanse gedaan heb, en dan vooral voor de culturele bagage die de opleiding je meegeeft. Toch zou ik het nooit opnieuw kiezen, want op professioneel gebied liggen de kansen niet voor het rapen. Als ik opnieuw moest kiezen, zou ik voor vertaler-tolk gaan, of voor een algemenere opleiding. Ik mis namelijk kennis in verband met economie en informatica, want ik heb dat op school nooit gehad. Gelukkig leer ik nu heel wat bij door mijn werk.”

Christiane: “Zelfs na 32 jaar zou ik nog steeds voor het onderwijs kiezen. Maar ik ben het wel eens met wat Yannick zegt. Qua lesgeven vind ik het onderwijs niet meer interessant, want de kinderen willen en kunnen niets meer! Anderzijds heeft de leerkracht nu een nieuwe rol gekregen op menselijk vlak, en het is net dat wat ik zo graag doe. Dat is uiteindelijk leuker dan het lesgeven zelf.”

Welke vruchten plukken jullie van de opleiding?

Yannick: “Zonder twijfel: de talen. Ik ben op het werk ook aangenomen voor het aantal talen dat ik beheers. Omdat ik thuis Frans spreek, denkt iedereen dat Romaanse voor mij heel gemakkelijk was. Maar het is pas op de universiteit dat ik het Frans echt heb leren beheersen. Dat had ik nooit geleerd op school. Door Romaanse heb ik de taal kunnen perfectioneren.

Toen ik dan op Erasmus vertrok, bleek België een beetje te klein. Als ik niet in Madrid had gezeten, was ik ook nooit op het idee gekomen om in het buitenland te gaan werken. Maar uiteindelijk heb ik toch de stap gezet, ook omdat het professioneel gezien interessant is om ervaring op te doen in het buitenland. Zo hoop ik mijn kansen op een job buiten het onderwijs te vergroten, want op dat vlak zitten we naar mijn mening toch een beetje geblokkeerd." Christiane: "Van de universiteit heb ik heel wat algemene cultuur meegekregen, en dat was natuurlijk allemaal heel interessant. Maar wat ik nu doe op school, behoorde 35 jaar geleden niet tot de opleiding. Datgene wat ik nu aan de dag moet leggen, zoals bijvoorbeeld psychologie, heb ik niet geleerd. Maar de culturele bagage die je meekrijgt, is natuurlijk heel groot. Ik reis bovendien ook heel graag. Openheid, verruiming en diversiteit zijn heel belangrijk en die openheid heb ik ook aan de kinderen proberen mee te geven. Daarom heb ik op school de uitwisseling met buitenlandse scholen opgestart."

Hebben jullie in de loop der jaren opvallende verschillen of gelijkenissen in de opleiding gezien?

Yannick: "De boeken zijn hetzelfde beleven! In Antwerpen dan toch... Er waren heel wat boekjes die we moesten lezen in eerste kan, en die kon ik gewoon van de mama recupereren omdat zij die ook ooit ergens in haar carrière had moeten lezen. Dus de lectuur is op zich nog niet veranderd, hetgeen ergens ook logisch is. De proffen in Antwerpen zeiden ook altijd dat het niveau van de studenten lager en lager werd, in die mate zelfs dat de opleiding moest worden vergemakkelijkt omdat we geen Frans meer konden. Maar misschien kan mijn moeder daar iets meer over vertellen, want zij begeleidt studenten van de UA met hun lesstages." Christiane: "Als ik zie wat wij op school soms afleveren, dan kan ik me moeilijk inbeelden dat het niveau over de jaren heen hetzelfde is beleven. Ik denk dat de klachten van de proffen in het algemeen terecht zijn. Ik begeleid de stagiaires van de UA en vind dat niveau zeer laag. Ik ken natuurlijk het niveau van Leuven niet. Ik weet dus niet of het niveau in het algemeen naar beneden is gegaan, of dat het eigen is aan een bepaalde universiteit. Maar ik denk wel dat het niveau hoger ligt in Leuven, ook omdat het een oudere universiteit is en een rijkere traditie kent."

Hebben jullie ooit dezelfde proffen gehad?

Christiane: "Ja, Vandercruysse bijvoorbeeld. Die heb ik zowel voor literatuur als voor Portugees gehad. De voormalige decaan van de UA, Vanneste, heb ik ook nog gekend. Dat was een zeer degelijke repetitor in die tijd, en is later een zeer degelijke prof geworden. In Leuven hebben we allebei les gehad van Lambert. Die heeft me toen met *Les Provençiales* opgesolferd (*lacht*). Verder zijn zowel Ludo Melis als Beatrice Lamiroy leeftijds- en studiegenoten."

Ten slotte willen we nog even peilen naar jullie mening omtrent de BaMa-evolutie. Wat vinden jullie van volgend citaat: "Door de recente invoering van de BaMastructuur zit je niet langer vast in het strakke keurslijf van een opleiding. Naast de mogelijkheid om een modeltraject te volgen, kan je je studietraject ook afstemmen op je persoonlijke interesses en mogelijkheden. Dankzij de flexibele BaMastructuur behoort dit tot de mogelijkheden" (Studiegids 2006-2007).

Yannick: "Ik ben daar helemaal niet mee akkoord. In Antwerpen hadden wij in de kandidaturen bijvoorbeeld een aantal zeer algemene vakken over de Romaanse talen, maar vanaf het moment dat je met combinaties als Frans-Duits begint, valt die basis weg. En dat zal volgens

mij tot gevolg hebben dat de studenten de taal minder goed zullen beheersen en begrijpen. Al behoorden er natuurlijk ook een hoop idiote vakken tot die basiskennis. Ik vond Latijn bijvoorbeeld niet zo leuk, maar uiteindelijk is dat wel de basis van elke Romaanse taal. Vroeger was dat verplicht, nu is dat een keuzevak.”

Christiane: “Ik ga akkoord met wat Yannick zegt. Bovendien heb ik iets tegen al die keuzes op zich. Ik vind dat men ook dingen moet opnemen in het lessenpakket die *au départ* niet zijn opgenomen in de titel van het vak, maar die later toch interessant blijken. Ik denk dat je soms een aantal dingen moet doen *pour le bien des choses*... Latijn bijvoorbeeld, dat heeft toch een bepaalde functie. Het feit dat je een aantal van die moeilijker vakken uit de opleiding schrapt, tast mijns inziens de algemene vorming aan.”

Yannick: “Ik heb de indruk dat bij dat nieuwe systeem alles gemakkelijker geworden is. Anderzijds is het natuurlijk ook positief dat de nadruk in het nieuwe systeem veel meer op spreken ligt. Dat is sowieso een goede zaak, want de helft van de romanisten uit Antwerpen en Leuven slaagt er niet in het Frans in de praktijk te gebruiken. Daarom vind ik dat ze Erasmus zouden moeten verplichten om zo de talen beter te leren beheersen.”

Christiane: “Ik sluit mij daarbij aan. Het Frans van de studenten is achteruitgegaan. De nadruk moet inderdaad op spreken liggen, maar ik blijf erbij dat je een andere taal pas kan spreken als je een degelijke basiskennis hebt. En zonder die basiskennis, die in de humaniora niet meer goed wordt onderwezen, zal men nooit meer degelijke romanisten kweken... Men begrijpt niet dat men naar het buitenland moet gaan om het Frans echt te kunnen beheersen. Dus ook ik vind dat men Erasmus zou mogen verplichten!”

‘The Generation clash’

	Christiane	Yannick
Favoriete kunst	Algemeen	Architectuur
Favoriete muziek	Klassieke muziek, accordeon (Musette)	Arsenal, JJ Goldman
Favoriete prof	Vandercruysse	Vanneste
Favoriete reisbestemming	Maakt niet uit	Azië
Favoriete film	Gone with the wind	Les choristes
Favoriet gerecht	Rijst en groenten	Pavo mole
Favoriete stad	Parijs	Antwerpen
Favoriete hobby	Lezen en koken	Reizen
Favoriete politicus	Marleen Vanouydsel	Guy Verhofstadt
Favoriete auteur	Ken Follett	Ken Follett
Vlaamse schlager of Frans chanson	Frans chanson	Frans chanson
Favoriete taal	Frans	Frans